

Tűz pusztított a Hidegvölgyben

Nyolc család lett hajléktalan

Fotó: Nagy Tibor

Szerdán délelőtt tűz ütött ki Marosvásárhelyen a romák által lakott Hidegvölgy negyedben. A tűzben nyolc vályog- és fapített égett le, és nyolc többgyermekes család vált hajléktalanná. A tűzoltók három tűzoltókocsival szálltak ki a nehezen megközelíthető helyszínre, ahol utca sincs, s a házakat szorosan egymás mellé építették. A katasztrófa súj-

totta családokhoz Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere is elment, hogy gyors megoldást találjanak a hajléktanná vált károsultak megsegítésére.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

A lakosság hajlandóságán múlik, hogy elérjük-e a kívánt átoltottsági arányt

Az oltóanyag-ellátás egyre gördülékesebb, az elkövetkező négy-öt hónap kihívása az lesz, hogy beoltatják-e elegenden magukat ahhoz, hogy szeptemberre elérjük a kívánt hatvan-hetven százalékos átoltottsági arányt. A járványügyi helyzet alakulásáról, valamint az oltási kampányról dr. Vass Levente szakpolitikussal, egészségügyi államtitkárral beszélgettünk.

5.

Saját fészek az önálló életért

Tíz fogyatékkal élő felnőtt lelt otthonra az Úgyes Kezek Alapítvány által létrehozott nagyernyei Péter lakóotthonban, ahol biztonságot nyújtó, állandó szakemberi felügyelet mellett családi körülmények között önálló életet élhetnek. A hét évvel ezelőtt átadott otthonban most kisebb-nagyobb javítási, felújítási munkát végeznek, erre gyűjtenek, az Együtt a Péter lakóotthonért! támogató és licitcsoport Facebook-oldalán felkínált tárgyak megvásárlásával is hozzá lehet járulni.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérelésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Ne hagyja ki az újabb hagyományos tavaszi szőnyegvásárt!

Az április 16–30. közötti időszakban, naponta 9–20, pénteken és szombaton 9–18 óra között, biztonságos körülmények közepette várunk minden vásárlót. Szőnyegek, futószőnyegek nagy választékban, promóciós áron!

SAMIRA

Marosvásárhely,
Bartók Béla utca 1–3. szám

Telefon: 0265/269-295, 0740-187-603.

Antnális

Nyomkövetés karpereccel

Antalfi Imola

2019 júliusától bocsátották közzétárá az interneten az egyes büntetőügyek házi őrizetbe helyezett gyanúsítottjainak ellenőrzését lehetővé tevő nyomkövető karperec és a hozzá kapcsolódó elektronikai rendszer kiépítésére vonatkozó törvénytervezetet. Mind a civil szféra, mind a belügyi tárca fontosnak tartotta egy olyan infrastruktúra létrehozását, amely mobil vagy rögzített eszközök segítségével lehetővé teszi az elektronikus nyomon követést a bírósági és végrehajtási büntetőeljárásokban – elsősorban a családon belüli erőszak áldozatainak nyújtva segítséget. Amint elhangzott, tavaly 51 nőt gyilkoltak meg családon belüli erőszakos cselekmények során, a 2019-ben kiadott távollattási parancsok pedig több mint egyharmadát megszegték, ez az arány 40 és 50 százalék között van az elmúlt öt év tekintetében. Az elektronikus nyomon követés ugyanakkor lehetővé teszi a folyamatban részt vevő hatóságok felelősségének meghatározását, ami nem elhanyagolandó szempont.

Szerdai hír, hogy a képviselőház egyhangúlag elfogadta az elektronikus karperec használatára vonatkozó

(Folytatás a 3. oldalon)

Novák Eduárd: Az első száz nap a reformról szólt

Miniszeri mandátumának első száz napjáról számolt be Novák Eduárd, az RMDSZ ifjúsági és sportminisztere. „Az első száz nap a reformról szólt a minisztériumban, akár az ifjúsági ügyekről, akár a sportról beszélünk. A cél világos: a teljesítmény növelése. Ehhez azonban szükségünk volt arra, hogy felmérjük, honnan indulunk, milyen lépéseket kell tennünk annak érdekében, hogy eljussunk oda, ahova szeretnénk” – nyilatkozta a tárcavezető.

A teljesítmény növelése csak a jelenlegi helyzet értékelésével, az intézmények szorosabb együttműködésével, egy alapos átvilágítással, felelős irányítással és menedzseléssel érhető el. „Ezekre az alapelvekre épül az országos sportfejlesztési stratégia, amelyet év végéig fogunk kidolgozni, és amelynek három fontos célkitűzése van az elkövetkező 10 évre: Románia kerüljön be az első 10 ország közé, ami az olimpiai és paralimpiai eredményeket illeti; a jelenlegi 5%-ról 30%-ra növelni a sportolók arányát; a diákok minden nap mozognak az iskolában” – részletezte Novák.

Az ifjúság területén megfogalmazott reformok közé tartozik az új munkahelyek teremtése. Éppen ezért a minisztérium egy olyan finanszírozási tervet dolgoz ki, amely azokat a tevékenységeket és kezdeményezéseket támogatja, amelyek felkészítik a fiatalokat az új munkahelyek betöltésére. Novák Eduárd miniszter legfontosabb tervei közé tartozik a szaktárca alárendelt struktúráinak, az edzőknek és a sportolóknak kitűzött teljesítménycélok kidolgozása, a sportszövetségek finanszírozási módjának reformja, amely az eredményekre és célokra alapszik, a paralimpiai szövetségek áthelyezése a sportszövetségek alárendeltségébe, az edzők képzésének reformja, az iskolai keretek között szervezett mozgás és az egészséges életmód népszerűsítése. Ugyanakkor a tervei között szerepel egy online platform létrehozásával a sport digi-

Forrás: RMDSZ

talizálása, amely átláthatóságot és hatékonyságot teremt a román sport irányításához, a sportlétesítmények akadálymentesítése, valamint a minisztérium alárendeltségébe tartozó intézmények decentralizációja és átadása a helyi hatóságoknak, akik jobban ismerik a helyi igényeket, és hatékonyabb finanszírozási mechanizmusokkal rendelkeznek.

„Az elmúlt száz napon, még ha leginkább az átvilágításról és a tervezésről szólt is, úgy érzem, sikerült eredményeket elérnünk néhány nagyon fontos ügyben: az EURO 2020 meccsire visszatérhetnek a nézők a lelátókra, a sportolók esetében elfogadják a koronavírus-gyorsteszteket, amely több mint tízszeresére csökkenti a kiadásokat, elindítottuk az első velodrompályát építését és több intézmény decentralizációs folyamatát is” – ecsetelte az RMDSZ-es miniszter. Hozzátette, hogy egy olyan rendeletet dolgoztak ki, amely az ifjúsági táborok működési módját határozza meg a járványhelyzetben, segítve ezáltal a szervezők munkáját. Ugyanakkor újraindították az ifjúsági szervezetek pályázati rendszerét is. *(RMDSZ-tájékoztató)*

Sajtótörténeti csapongások

Amint azt az olvasó is észrevehette, gyakran idézek régi hírlapokból. Cikkeket veszek át, amelyek városunkról szólnak, rég kihűlt pletykákat, botrányokat vagy szenzációkat hozok a felszínre mindenféle bányászercélenséggel, sújtólég vagy robbanás nélkül. Békés, szerencsés bányászat. Hagyományos bányászkiállítás nélkül is.

Régen ez úgy történt, nem is olyan régen az volt a mód, hogy a szerkesztő beült a könyvtárba, kikért egy halom hírlapot, bekötöttet és bekötetlenül (előtte darabszámra leszámoalta neki a könyvtáros/nő), és akkor belemélyedt, keresve az érdekességeket, azokat a furcsaságokat, amelyek az olvasót, a mai fölényes, az idő többlettudásával fel-fegyverzett olvasót érdekelhetik, figyelmét lekötik, hogy utána felsőhajtson: Hej, mégiscsak azok voltak ám a szép idők! A felsőhajtás egyaránt származhat attól, aki az információt kitárnázza, feltárta, porosan a napvilágra kibirította az olvasó elé, vagy attól, aki az információ birtokába jutott minden különösebb fáradozás nélkül. Bár nem egyenlő a teher elosztása, ez benne van a kutatás-hasonnévezet képében. Hiszen enyém a felfedezés öröme, amit veled aztán megosztok. Ha akarok... És miért ne akarnék?!

Szóval régen az újságban így jelent meg: „ezt írták a lapok ötven évvel”, „száz évvel ezelőtt”. A szerencsésebb országokban és nyelveken ez az időszak századokkal vastagabb, mélyebben benyúlik az időbe. A német és olasz, francia és angliai újságok, gazetták már a 16. században megjelentek, előbb rendszeretlenül, röplap formájában, és per-

szes a kor világnyelvén, latinul is. Számos esemény – ábrázolás, metszet – éppen a korabeli, kortárs publicisztika révén őrződött meg. Leszámoitva a szubjektivitást, a friss híradásban rejlő hibalehetőséget, elfogultságot, politikai haszonszerzést, tévutakat, álhit.

Ma elég, ha az ember befizet egy digitális hírlaptárba, és máris olyan újságot, hírlapot, időszaki kiadványt

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

olvashat lapszámonként, amilyenre csak vágyik. Vagy ami többé-kevésbé megőrződött, elérhető, hozzáférhető volt a digitális számára. Az elektronikus könyvtárak egyre nőnek, növekednek. Dagadnak, bővülnek, változatosabbá válnak. Lassan már szükségét érezzük annak, hogy legyen egy digitális (papíralapú nyomtatott – a régimódiak számára) nyilvános információs társadalom, amelynek segítségével tudni véljük, mit hol találunk meg, miféle belépőt, ajtót kell megvárni, milyen jelszó, jelkulcs, lakattörő varázsige, páncélfűrés felszerelés kell az információtaró felnyitáshoz, megvallatásához. És persze arról, hogy melyek a hiánycikkek az információk boltban. Mert vannak hiányok, olyan információcsoportok, -halmazok, -vonulatok, amelyek végleg elvesztettek, amelyek nem érhetők el már semmilyen úton, de mégis tudunk róla, fennmaradt létükről egy-egy kósza utalás, valaki szólt róla fél szájjal, aztán menthetetlenül visszaszívta, magával vitte az ibolyák alatti világba. Esetleg kikövetkeztethető, bár a virtua-

litásban benne rejlik a csalódás lehetősége is.

Lubickolok – egyelőre – határtalanul a meglelt hírlaptárban. Az Arcanum végre rávetette magát a fellelhető vásárhelyi hírlapokra (részben), úgy hogy mi is szerepelünk végre-valahára a digitális médiatérképen történelmi méretekben. Nem olyan régi ez a vásárhelyi hírlapírás, alig több mint 160 éves. De van mit olvasni, kutatni, keresni, meglelni benne. Ha nem is a polgárság és proletariátus lelkét, annak legalább a fekete-fehér árnyképét. A lokálpatriótának egyelőre ennyi is elég.

De hogy örömeink ne legyen teljes, elmondom, hogy a kolozsvári Ellenzék, amelynek állandó tudósítói egykoron Vásárhelyen lebzseltek, izzadtak, szaladgáltak, hallomásokat gyűjtöttek, kávéházakban hallgatóztak, figyeltek, adatokat, neveket és cselekményeket adtak tovább telefonon, táviratban, futárszolgálaton, jóval szabadabban írhattak az itteni eseményekről, mint vásárhelyi kortársaik. Amit itt elhallgattak, ott büntetlenebbül kikürtölhették. Amit itt az öncenzúra megapaszott, odaát hízóttan jelent meg. Szóval a lap 1927-es évfolyamának második fele, június–december hiányzik az említett digitális könyvtárból. De megvan igazi újságpapíros, hagyományos zizegő formában a Bolyai utcai ismert történelmi közönyvtárban. A Református Kollégium egykori gyűjteménye őrizte meg.

A tanulságot már Petőfi Sándor, maga is újdondász, leszurta 1848 márciusában:

*Habár fölül a gálya,
S alul a víznek árja,
Azért a víz az úr!*

Ország – világ

Ioana Mihailă az új egészségügyi miniszter

Az USR PLUS Ioana Mihailă államtitkárát nevesítette az egészségügyi miniszteri tisztségre, a javaslatot elküldték Florin Cîțu kormányfőnek, szerda délután a kinevezési rendeletet Klaus Iohannis államfő is aláírta. Ioana Mihailă úgy nyilatkozott, miniszterként az egészségügyi válság konkrét intézkedések révén való megoldása lesz a prioritása. Ioana Mihailă 1980-ban született, szakmáját tekintve endokrinológus főorvos. Év elejétől államtitkárként tevékenykedett az egészségügyi minisztériumnál, ő felelt a külföldi alapokból megvalósítani tervezett egészségügyi beruházások kezeléséért, illetve az országos helyreállítási terv egészségügyi kapcsolatos részének kidolgozásáért. *(Agerpres)*

Slatinai kórháztűz

Egy különösen súlyos beteg okozta a slatinai kórháztűzet – közölte szerdán az Olt Megyei Tanács elnöke. Marius Oprescu azt mondta: a páciens egy öngyújtót használt, ez okozta a tüzet. A tűz szerda délelőtti ütés után a slatinai megyei sürgősségi kórház pszichiátriai osztályán, a hatóságok életbe léptették a vörös beavatkozási tervet. A tüzet eloltották. A katasztrófavédelem információi szerint a lángok az elkülönítőben ütöttek ki, a kórház földszintjén és első emeletén. A 36 kimenekített személy közül hatot füstmérgezéssel a sürgősségi osztályra vittek, állapotuk stabil. A többiek egy másik kórházba szállították át. *(Agerpres)*

Ingyen utazhatnak iskolabuszszal

Ingyenes iskolabuszokat vehetnek igénybe az elemi osztályok tanulói a nagyobb városokban – ilyen értelemben módosította szerdán a 2011/1-es tanügyi törvényt a parlament alsóháza. Natalia-Elena Intotero szociáldemokrata és Szabó Ödön RMDSZ-es képviselő javaslata értelmében a nagyobb városokban az állami vagy magániskolába járó elemi osztályos gyerekek ingyen utazhatnak iskolabuszokkal a lakhelyük és az oktatási intézmény között, a szolgáltatást költségvetési forrásokból, a helyi önkormányzatokon keresztül finanszírozzák. A törvény hatályba lépését a 2022-2023-as iskolai év első napjára időzítették. A tervezet a felsőháznak is meg kell tárgyalnia. *(Agerpres)*

Nyomkövetés karpereccel

(Folytatás az I. oldalról)

jogszabálytervezetet, ami az egyik képviselő szerint tökéletes példa a jogalkotó hatóság, a végrehajtó hatóság és a civil társadalom együttműködésére.

Csak az érthetetlen, hogy egy hasznosnak, fontosnak tartott dologban ez a példás együttműködés miért valósul meg olyan lassan? Miért kellene évek, míg egy társadalmi igényből jogszabálytervezet, majd jogszabály lesz? Persze értjük, hogy adott érdekcsoportoknak esetleg nem fekszik ennek a rendszernek a bevezetése, és most nem a családon belüli erőszak elkövetőire, hanem inkább a bírósági felügyelet alatt levő, például gazdasági bűncselekményeket elkövetőkre, és, miért is ne?, politikuskokra gondolok.

Persze az is érdekes szempont, hogy a bírósági és végrehajtási büntetőeljárásokon kívül milyen területeken használható egy hasonló, hatékony rendszer. Az Amazon e-kereskedelmi vállalat tervezte például, hogy az olaszországi elosztóközpont dolgozóinak elektronikus karpereccel kelljen a munkájukat végezni, heves tiltakozás fogadta, ugyanakkor például Izraelben a jelek szerint jó kezdeményezésnek bizonyult, hogy az országba beutazóknak nem kell a szabályok szerint karanténba vonulniuk egy szállóba, helyette hazamehetnek, mozgásukat pedig nyomkövető karkötőn keresztül figyelhetik a hatóságok.

Persze, lehet, hogy a jogalkotó hatóság, a végrehajtó hatóság és a civil társadalom együttműködéséből megszületett jogszabály (amely létrehozta az elektronikus megfigyelőrendszert, szabályozza működését, az elektronikus megfigyelőeszközök használatát, a riasztások esetében a fellépést, valamint a rendszeren belüli adatvédelmi intézkedéseket) még évekig alkalmazhatatlan lesz, hiszen a rendszer gyakorlatba ültetése bonyolult és költséges. De a jogszabály kipipálva.

Nyolc család lett hajléktalan

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)
A kályhából kipattanó szikra okozhatta a tüzet

A Hidegvölgy szűk főutcáján szerdán délelőtt nagy volt a forgalom: tűzoltók, rendőrautók, mentők, a polgármesteri hivatal képviselői, sajtósok gépjárművei sorakoztak. És bámélszkodó felnőttekkel, gyermekekkel is tele volt az utca.

Soós Zoltán polgármester és a sajtó képviselői egy előre bejelentett, de – a helyzet súlyosságára

való tekintettel – elhalasztott sajtótájékoztatóról igyekeztek a katasztrófa színhelyére. Az út szűk sikátorokon, szennyvízzel tele árkok, sáros ösvények, romos tákolmányok, rozoga épületek között vezetett a leégett házakhoz, melyek szomszédságában sok ember s a környezetet rondító rengeteg hulladék fogadott. Mire odaértünk, a tüzet nagyjából eloltották, csak néhol füstölögtek a szénén égett gerendák.

A körülbelül 400 négyzetméteren

pusztító tűz okairól és körülményeiről az egyik károsult elmondta, hogy a sógorasszonyánál egy szikra esett ki a kályhából, amit nem vettek észre. A szomszéd viszont igen, de akkor már erősen égett a ház. – Mi is bent voltunk a házukban, sokáig aludtunk. Egyszer csak ütötték az ajtót, hogy ég a házunk. Kifutottam, vizes pokrócot tettem a fejemre, s menekítettem a gyermekeket. Aztán átmentem a többi házba. Ahonnan lehetett, kihoztam a gázpalackokat. Féltünk,

hogy a nagy tűzben felrobbannak. A házunkkal együtt elégett minden holmink, a személyi irataink, minden. Nekem van egy beteges leányom, most operálták a szívével, az orvosága is elégett, sürgősen az orvoshoz kellett forduljak, mert ha nem, meghal. Nyolc ház égett le. Nyolc család maradt fedél nélkül, minden családban 6-7 gyermek van – mondta Marian János, a tűzvész egyik áldozata, aki állítja, hogy ha a Hidegvölgy ezen részén lett volna vezetékvezetés, nem következett volna be a katasztrófa. Az itt élő családok messziről, a főútról hordják a vizet, így esélyük sem volt arra, hogy a tüzet eloltsák.

A tűzben szerencsére személyi sérülés nem történt, csupán egy ötéves kislány a karján szenvedett enyhe égési sérüléseket, amit a mentősök helyben elláttak. A roma nyilatkozók szerint egy 43 éves asszony, akinek a háza leégett, felakasztotta magát.

A károsultak a menhelyen kapnak szállást

A katasztrófa helyszínén Soós Zoltán polgármester a romák képviselőivel egyeztetett, majd a polgármesteri hivatal szociális osztályának romaügyekkel foglalkozó irodáján összeírták, hány személy szorul azonnali segítségre, hogy szerda estétől szállást biztosítsanak nekik. A polgármester elmondta, hogy a marosvásárhelyi menhely felső szintje üres, előkészítették a termeket, s ideiglenesen itt adnak szállást a károsultaknak, amíg vagy szociális lakást biztosítanak számukra, vagy megoldják a visszaköltöztetésüket a Hidegvölgybe. Azonban több hónapra lesz szükség, amíg végleg megol-

dózik ezeknek a családoknak a helyzete.

A Hidegvölgy rendezését húsz éve halasztották

A Hidegvölgy általános rendezési terve folyamatban van, ami az elmúlt húsz évben nem történt meg. A telep épületeinek jelentős része mások magánterületén van. Amíg a város meg nem vásárolja, és nem telekeli a területeket, nem építheti ki az infrastruktúrát, a vízhálózatot és a csatornarendszert. Az idén szeretnénk megoldani a vízvezetést és a csatornázást a Hidegvölgy felső végében is, hogy a hasonló balesetek elkerülhetők legyenek. Jelenleg vízvezeték és csatorna rendszer csak a főúton van. Amíg a telkek nincsenek a város tulajdonában, nem bővíthetjük a közműhálózatot. Szomorú, hogy ezzel a szociális kérdéssel eddig nem foglalkoztak Marosvásárhelyen – fogalmazott Soós Zoltán polgármester.

A tűzben elégett házak körül összegyűlt tömegben az is elhangzott, hogy kibírhatatlan a telep körüli szemet, kutyatemetek is vannak, amit senki sem takarít el. A romák szerint, ha meggyújtják a szemetet, akkor megbüntetik őket. Amikor szóvá tettük, hogy a hulladék nem magától kerül oda, hanem ők maguk, a telep lakói hordják ki, azt válaszolták, hogy ha vinnének konténereket, akkor oda dobnák a szemetet, de nem visznek. Ha az útra viszik a szemetet, akkor megbüntetik őket. – Úgy vagyunk itt, mint a „zsunglába” – jegyezte meg az egyik károsult.

A polgármester erre a felvetésre elmondta, hogy az ősszel végeztek nagytakarítást, de azóta a szemet „visszatermelődött”.

Változik a roncsautóprogram

Kiemelten támogatják az elektromosautó-vásárlást

Szerdán délelőtt Tanczos Barna környezetvédelmi, víz- és erdőgazdálkodási miniszter a minisztérium székháza előtt sajtótájékoztatón bejelentette, hogy április 26-án indítják a 2021-es roncsautóprogramot.

Vajda György

Az előző évektől eltérően 10%-kal megnövelték a támogatási jegyek névértékét, azaz 6500 helyett 7500 lejt fizetnek (kb. 1500 euró) a klasszikus roncsautóprogram (Rabla Clasic) keretében beváltandó járművekre, míg a nem konnektoros hibrid autó esetében az ökobónusz 2500 lejről 3000 lejre nőtt. Akik alacsony szén-dioxid-kibocsátású – kilométerenként 96 gr – járműveket vásárolnak, a használt autó bónusza 1000-ról 1500 lejre emelkedett.

Hétfőtől tehát az autókészletek foglalásokat jegyezhetnek be a Környezetvédelmi Alap online platformján. A jogi személyek is, akik szeretnék kedvezményezettjei lenni ezeknek a roncsautóprogramoknak, hétfőtől tehetik le a kérelmezéshez szükséges dokumentációt a Környezetvédelmi Alapnál.

A változások között van az is, hogy tilos a roncsautóprogram támogatásával megvásárolt gépkocsikat eladni, ugyanis olyan esetek is voltak, hogy a programban részt vevő járműveket külföldön értékesítették, így gyakorlatilag „exportálták” a román kormány által a hazai költségvetésből nyújtott támogatást. Ez a megszorítás eddig az elektromos járművek esetében már megvolt, most mindkét programra kiterjesztették.

A Környezetvédelmi Alapon (AFM) keresztül nyújtott támogatás idei keretösszegei: a klasszikus

Fotó: Nagy Tibor

programra pályázóknak 440 millió lejt (10%-kal, azaz mintegy 35 millióval több, mint az előző évben), amiből 55.000 kevéssé szennyező járművet lehet vásárolni. A környezetvédelmi járulékokkal együtt új gépkocsi vásárlására maximum 2250 euró támogatás juthat egy, a régi autójától megváló tulajdonosnak. Amennyiben a választott autó két ökobónusz kritériumainak is megfelel, akár 2250 euróval olcsóbban juthat hozzá a személygépkocsishoz.

Az elektromos autók vásárlására (Rabla Plusz) 400 millió lejt szánják, ez a duplája a tavalyi összegnek. A statisztikák szerint Európában nálunk fizetik a legtöbbet – 10.000 eurót (45.000 lejt) – egy teljes mértékben elektromos autók vásárlására, és mintegy 4500

eurót (20.000 lejt) a hibrid autókra, ami az új jármű árának több mint felét teszi ki. A számítások szerint így az idén mintegy 6600 teljes elektromos és 5000 hibrid autót vásárolhatnak az érdekeltek a program keretében.

Tanczos Barna a sajtótájékoztató elmondta, igyekeznek felzárkózni az európai tendenciákhoz, ezért kiemelten támogatják az elektromos és a hibrid autók vásárlását. Az elmúlt három hónap kimutatásai igazolják, hogy Romániában is jelentősen megnőtt az érdeklődés az elektromos autók iránt, nagyon sokan vásárolnak környezetkímélő járműveket, és ezt a szándékot szeretnék felkarolni a programmal. Vannak, akik a mobilitásuk és a személyes kényelmük mellett fontosnak tartják a környezetvédelmet,

azt, hogy csökkentsék a szén-dioxid-kibocsátást, és így egészségesebb, élhetőbb környezetet hagyjanak gyerekeiknek. A költségvetés-növelés nem véletlen, azt szeretnék, ha minél több elektromos autó járna a romániai utakon, ugyanis ezek aránya jelenleg mindössze 1%-a a hagyományosaknak – hangsúlyozta a miniszter.

A továbbiakban megtudtuk, hogy a klasszikus és a Rabla Plusz roncsautóprogram az idén teljes mértékben elektronikusan fog működni. Az erre a célra létrehozott alkalmazásnak és informatikai rendszernek köszönhetően nem kell majd e-mailben küldeni a dokumentumokat. Az applikáció automatikusan ellenőrzi majd az autókészletek által feltöltött számlákat, így a vásárlók hamarabb visszakapják a tá-

mogatás összegét. Ezeknek az újításoknak a gyakorlatba ültetése az év második felétől várható. A két program gördülékeny lebonyolítása érdekében a működési szabályzatot is változtatnak, hogy a költségvetés kimerüléséig az év vége után is lehessen igényelni a támogatást, még mielőtt a következő évi költségvetést jóváhagynák. A program a környezet- és egészségvédelmi haszon mellett közvetett módon az autógyártás fellendülését is szolgálja.

– Számítunk az autógyártás támogatására ennek a törekvésnek a sikerre vitelében; azt tapasztaljuk, hogy az autógyártó cégek számára is egyre fontosabbak a környezetvédelmi szempontok, törekednek arra, hogy hozzájáruljanak a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez. Értékeljük ezt a hozzáállást, és bízunk benne, hogy továbbra is hatékonyan együtt tudunk működni az ökomobilitás népszerűsítése érdekében. Számomra a következő kulcsfontosságú pillanat az lesz, amikor Romániában 100%-ig elektromos autót fognak gyártani. Hiszek abban, hogy eljön ez a pillanat, remélem, hogy minél hamarabb – mondta Tanczos Barna. Hozzátette, a roncsautóprogram mellett nem sokára meghirdetik az elektromos háztartási gépek cseréprogramját is. Felülvizsgálták az eszközök energiahatékonyágát, hiszen erre nemrég új direktívát adott ki az Európai Unió, és ennek az új rendszernek a függvényében hirdetik majd meg a programot. Természetesen a legtöbbet fogyasztó háztartási gép vásárlását, cseréjét támogatják majd, és ehhez mérten igazítják a többiek cserebónuszát is. A Környezetvédelmi Alap költségvetésében erre is elkülönítettek egy összeget, miután az új kategóriáknak megfelelően kidolgozzák a program módszerét, nyilvánosságra hozzák, hogy a különböző háztartási készülékek beállítását mennyivel támogatja majd a minisztérium.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Az elhalálozástól és a súlyos lefolyástól százszázalékban megvéd az oltás

A lakosság hajlandóságán múlik, hogy elérjük-e a kívánt átoltottsági arányt

Az utóbbi másfél-két héten csökkenni látszik a hivatalosan diagnosztizált koronavírus-fertőzések száma, eközben a kórházban ápolott, valamint az intenzív terápiás ellátásra szoruló páciensek számának tekintetében újabb és újabb csúcscok dőltek meg, a tavaly őszi, napi tízezer esetszám idején sem volt ennyi súlyos beteg. Ugyanakkor az oltóanyag-ellátás egyre gördülékenyebb, az elkövetkező négy-öt hónap kihívása az lesz, hogy beoltsák-e elegenden magukat ahhoz, hogy szeptemberre elérjük a kívánt hatvan-hetven százalékos átoltottsági arányt. A járványügyi helyzet alakulásáról, valamint az oltási kampányról dr. Vass Levente szakpolitikussal, egészségügyi államtitkárral beszélgettünk.

Dr. Vass Levente fertőzöttek valós száma 18–20 ezerre tehető?

Menyhárt Borbála

– Az utóbbi másfél-két héten csökkenő tendenciát mutatnak a naponta jelentett esetszámok, miközben az elvégzett tesztek száma nem esett vissza jelentősen. Ez azt jelenti, hogy visszavonulóban van a koronavírus-járvány harmadik hulláma?

– Az a tény, hogy visszaesést mutatnak az elvégzett tesztek nyomán kiszűrt napi esetszámok, azzal is összefüggésbe hozható, hogy másfél héttel ezelőtt lehülés köszöntött be, ami a járvány harmadik hullámának a növekedését a természet erejével is fékezte, hiszen a tavaszra jellemző meleg helyett az embereket otthonmaradásra ösztönző, a közösségi tereket kiürítő időjárás volt. Ennek eredményeképpen kissé csalóka a jelenlegi esetszámcsökkenés, a valós helyzetet az intenzív terápiás ellátásra szoruló páciensek száma, valamint a napi elhalálozási adatok tükrözik. Valószínűsíthetően az esetek száma az elkövetkező két héten még növekedni fog, az idő felmelegedésével előfordulhat, hogy a jelenlegi javuló tendencia ismét emelkedő fázisba lendül át. Erre rátevéődhet az is, hogy az ortodox húsvét alkalmával magasabb lesz a találkozások száma, és ha az emberek nem tartják be a járványügyi szabályokat, az újabb két hétig növelheti a hullám emelkedő ívét. Összességében nézve, azt mondanám az olvasóknak, hogy négy hétig még számíthatunk az esetszámok növekedésére, majd a harmadik hullám platófázisába érünk. Az intenzív terápiás osztályokon kezelt súlyos betegek magas száma egyértelműen arra utal, hogy jelenleg is jóval magasabb a fertőzöttek valós száma, mint ami a napi jelentésekből kiderül, sokan végeznek otthon gyorstesztet, viszont nem jelentik az esetleges pozitív eredményt, így az nem kerül be a hivatalos statisztikákba.

– Ilyen körülmények között helytálló az a központi sajtóban elhangzott kijelentés, miszerint a napi új

relve, mint ahogy ezelőtt egy évvel, és még körülbelül négy-ötszáz ágy átmeneti megoldásként átalakítható intenzív terápiás ágygyá.

– Mennyire realistikus a kormány által júniusra tervezett nyitóintézkedések?

– Az oltási kampány előrehaladta valószínűleg május végére elérjük a 30–35 százalékos átoltottsági arányt. A meleg időjárás beköszönének, valamint az egészségügyi rendszer harmadik hullámban való helytállásának köszönhetően sokkal nagyobb eséllyel helyezhet kilátásba lazító intézkedéseket a politikusok. Azonban az, hogy nyaralhatunk-e nyugodtan a nyáron, illetve hogyan tudunk a szeptemberi iskolakezdésre készülni, miként tudjuk majd kezelni az ősszel esedékes negyedik hullámot, azt elsősorban az átoltottsági szint fogja meghatározni.

– Románia az oltási kampány elkezdetét követő időszakban az Európai Unió tagállamainak élvonalában volt a beoltottak számát illetően, az utóbbi időben azonban mind hátrább kerülünk az európai rangsorban. Mi ennek az oka?

– Mindenik európai országnak az volt a fő célja, hogy a tavaszi hullámra elérje a körülbelül 20 százalékos átoltottsági arányt, illetve majd a 60–70 százalékosat az őszi, szeptemberre időzített negyedik hullám megjelenéséig. Az oltási kampány kezdetekor Románia, más országokkal ellentétben, két fontos döntést hozott: elsőként azt, hogy minél gyorsabban beoltsa az élvonalban dolgozó, kockázatos kitétt egészségügyi személyzetet. A második pedig, hogy mindig félretesz a második adag oltóanyagot, hogy bármi is történik, aki megkapta az első dózist, megkaphassa a másodikat is. Románia januárban, az első fázisban lakosságarányosan az első két-három ország között volt mind az első, mind a második beadott adag oltás számának tekintetében. A második fázisban világosan látszik, hogy a többi európai állam többsége sokkal több pénzt költ az egészségügyre, sokkal nagyobb

erőforrással rendelkeznek, amikor az egészségügy további támogatását kell adminisztratív módon megoldani. A nyugati uniós tagállamok többsége – de Magyarország is – később kezdett, viszont sokkal szervezettebbek, így behozták a lemaradást. Ráadásul több ország a közös uniós kereten kívül is beszerzett oltóanyagot.

Jelenleg Románia kezd elmaradni a többi európai országtól, lakosságarányosan az unióban kb. 6.-ok vagyunk a második adag oltást is megkapott emberek számát, és mindössze 25.-ek az első adag vakcinával beoltottak számát illetően. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy április végére, május közepére az oltóanyag-ellátással kapcsolatos nehézségek megoldódnak, mindenki számára elérhető lesz a vakcina, április-májusban kétszáz olyan oltóközpont nyílik ország-szerte, ahol elsősorban a Pfizer oltóanyagával oltanak. A továbbiakban tehát a lakosság hozzáállásán múlik a dolog, az lesz a kérdés, hogy beoltsák-e elegenden magukat, hogy szeptemberre elérjük a hatvan-hetven százalékos átoltottsággal a nyájimunitást. Sajnos az utóbbi egy-két hét adatai azt mutatják, hogy drasztikusan csökkent az oltásra bejelentkezők száma, és meg vagyok győződve, hogy az utóbbi két-három hónapban tapasztalt nehézkes bejelentkezés miatt nem az oltástól, hanem az oltásra való bejelentkezéstől ment el az emberek kedve. Április végétől, május közepétől azonban előreláthatólag sokkal egyszerűbb lesz a bejelentkezés, és az elkövetkező négy-öt hónapnak a kihívása az lesz, hogy akad-e elég ember, aki be akarja oltatni magát. Amennyiben, szolidaritást vállalva, sikerül elérni a hatvan-hetven százalékos átoltottsági arányt, akkor a lakosság fennmaradó harminc százaléka is meg tudjuk védeni az őszi negyedik hullámban a súlyos megbetegedéstől.

– Az Országos Közegészségügyi Intézet múlt heti tájékoztatása szerint Romániában az oltási kampány december 27-ei kezdetétől április 11-éig 18.630, a koronavírus elleni oltás első dózisával beoltott személynek (az először immunizáltak 0,81 százaléka) lett pozitív a koronavírus-tesztje, a második dózis beadását követően 2983 személy (a mindkét dózissal immunizáltak 0,21%-a) fertőződött meg. Sokan arra hivatkoznak, hogy a vakcinát, hogy fölösleges, ha úgyis megfertőződik a beoltott személy.

– Az oltás a fertőzés ellen csak 97-98 százalékosan véd, viszont a súlyos lefolyású megbetegedéstől, az azt követő hosszán tartó, de esetleg életre szóló tüdő- vagy egyéb szervi károsodástól, illetve a betegség okozta elhalálozástól százszázalékosan megvédi azokat, akik beadatták.

Romániában tizennyolcezer olyan eset van a 2,5–3 millióból, amikor az oltást követően fertőződtek meg az emberek. A statisztikák alapján a tizennyolcezer eset harminc százalékánál az első adag beadását követő kilenc nap alatt igazolták a fertőzést. Tehát előfordulhat, hogy a szóban forgó szemé-

lyek már az oltás pillanatában fertőzöttek voltak, vagy pedig közvetlenül utána fertőződtek meg. Tudni kell, hogy hiába kapja meg valaki az oltás első dózisát, az első tizenkét napon a védőhatásnak még a csírája sem jelentkezik. A következő harminc százalékhöz tartozó személyek az első adag oltást követő kilenc-tizennyolcadik nap közötti időszakban fertőződtek meg, ekkor már az oltás kezd hatni, viszont még messze áll attól, hogy teljes erejével védje az illetőt, hiszen a ráoltás még nem történt meg. Ez a két kategória hatvan százalékot tesz ki, tehát több mint fele az oltást követő fertőzéseknek akkor történt, amikor még esély sem volt arra, hogy az oltóanyagot köszönhetően kialakuljon a védekezés. Az újabb harminc-harmincöt százaléka a fertőzéseknek a következő kilenc nap, tehát az első adag vakcinát követő 27 napon belül történt, amikor már megvolt ugyan a ráoltás a 21. napon, de a maximális védettség csupán az első adagtól számított 30–31. napon éri el az egyen az eddigi tudományos ismeretek szerint. A ráoltástól számított tizedik naptól számít védettnek a beoltott. A statisztikákból tehát egyértelműen az derül ki, hogy az érintettek túlnyomó többsége az első adag oltástól számított harminc napon belül fertőződött meg.

– Az utóbbi időben számos aggasztó hír látott napvilágot világszerte az AstraZeneca oltóanyagával kapcsolatban, sokan, akik amúgy beoltsák magukat, nem merik elfogadni ezt a vakcinát, inkább várnak, amíg sorra kerülnek egy másik oltóanyagra. Akadnak olyanok is, akik megkapták az első adag AstraZenecát, viszont az állítólagos mellékhatásokról szóló hírek hallatán tanácstalannak, hogy merjék-e vállalni a második dózist. Van-e valós veszély?

– Ez az Európai Unió által támogatott Brit gyártású oltóanyag, Nagy-Britanniában a beoltottak hatvan-nyolcvan százaléka ezzel immunizáltak, és világszerte harmadik helyen állnak az átoltottsági arány tekintetében. Ha a britek megbíztak benne, mi is megbízhatunk. Az EU-ban jelenleg csak Dánia vonta ki forgalomból az AstraZeneca védőoltását, és a dán hatóság is csupán kommunikációs szempontok miatt döntött így. A több millió esetszámra számított néhány trombózisos eset – amely továbbra sem hozható egyértelműen összefüggésbe az oltással – annyit érdekel csupán, amit meg is tett az Európai Gyógyszerügynökség: kötelezte a gyártó céget, hogy a kockázati listára tájékoztatási céllal felvegye a trombózis, embólia esetleges megjelenését az oltás következtében. Romániában egyetlen trombózisos esetet sem jelentettek az AstraZenecával való oltást követően, tehát az összes elérhető adat ismeretében nyugodtan kijelenthetjük, hogy biztonságosan olthatunk az AstraZenecával. Összehasonlításképpen megjegyzem, hogy az aspirin szedése gyakrabban okoz gyomorfekélyt, mint az AstraZeneca oltása trombózist. Ennek fényében mérlegeteljünk.

Fotó: Nagy Tibor

Adománygyűjtés a Péter lakóotthonnak Saját fészek az önálló életért

Tíz fogyatékkal élő felnőtt otthonra az Úgyes Kezek Alapítvány által létrehozott nagyernyei Péter lakóotthonban, ahol biztonságot nyújtó, állandó szakemberi felügyelet mellett családi körülmények között önálló életet élhetnek. A hét évvel ezelőtt átadott otthonban most kisebb-nagyobb javítási, felújítási munkát végeznek, erre gyűjtenek, az Együtt a Péter lakóotthonért! támogató és licitcsoport Facebook-oldalán felkínált tárgyak megvásárlásával is hozzá lehet járulni.

Menyhárt Borbála

A nagyernyei Péter lakóotthon is működtető marosvásárhelyi Úgyes Kezek Alapítvány értelmi és mozgássérült felnőttek számára szervez nappali foglalkozásokat. A küldetésük az, hogy az értelmi és mozgássérült felnőtteknek – a sérültségükből fakadó korlátokat figyelembe véve – életminőségük javítását célzó szakszerű segítséget nyújtsanak.

Az alapítvány nappali központjában foglalkoztató és művészterápiás (kerámia-, gyertyakészítés), valamint mozgásfejlesztő programokat (tánc- és zeneterápia, gyógytorna, cselgáncs, lovaglás) kínálnak a fogyatékkal élőknek. Így a sérült felnőttek aktív életet élhetnek, nem szigetelődnek el a világtól, hasznosnak érezhetik magukat.

Mi lesz a gyerekekkel, amikor már nem tud gondoskodni róla a szülő?

Az egyik legfontosabb kérdés azonban, ami a sérültek szüleit foglalkoztatja, hogy mi történik majd a gyermekeikkel, amikor ők már nem lesznek? Ebből az igényből született az ötlet, hogy az alapítvány lakóotthonát épít. A szülők összeadták a pénzt, megvásárolták a telket, majd támogatásokból, adományokból felépült, és 2014-ben megnyitotta kapuit az otthon. Ennek a létrejötté nagy segítséget jelentett a családoknak, hiszen a sérültek valamelyest önállóan élhetnek, leválnak a szülőktől, külön költözhetnek.

Egy nagy családként élnek

A családi típusú otthonban leg több tízen lakhatnak, jelenleg is ennyi bentlakójuk van – tudtuk meg

Katona Zsuzsanna gyógypedagógustól, a Péter lakóotthon vezetőjétől. Mint elmondta, a 33-54 év közötti bentlakók közepesen súlyos, illetve súlyos értelmi fogyatékkal élnek, jelenleg mozgássérült lakójuk nincs. Egyesek közülük tudnak írni-olvasni, és önállóbbak a mindennapokban is, el tudnak menni például egyedül a boltba, de akad olyan is, akinek segíteni kell a tisztálkodásban, a napi feladatok elvégzésében, a tájékozódásban. Az otthonban állandó jelleggel van sze-

mélyzet, amely felügyel a lakókra, és segít nekik a mindennapi teendőkben.

Bár az utóbbi évben a járványhelyzet miatt kevésbé tudtak részt venni rajta, normál helyzetben hétköznap délelőttként az Úgyes Kezek Alapítvány nappali foglalkoztatójába járnak a bentlakók, ahol számos fejlesztő tevékenységet biztosítanak számukra, a gyógytornától a kineto-, valamint a művészterápiáig igen széles a paletta.

– Minden fejlesztő tevékenység az alapítványnál történik, az otthonban elsősorban az önálló életre nevelésre, házimunkára, a szabadidős tevékenységekre fektetjük a hangsúlyt, akár csak egy átlagos családban. A képességei függvényében mindenkinek megvannak a napi és heti feladatai, mindennap vannak szolgálatosok, akik segítenek teríteni, majd étkezés után elpakolni, felseperni, van, aki megpakolja a mosogatógépet, virágot öntöz, lecserepli a törölközőket, felváltva por-

Több kisebb projekt vár megvalósításra

A Péter lakóotthon lelkes csapata nemrég adománygyűjtést kezdeményezett, ugyanis az idei évre több olyan kisebb-nagyobb tervük van, amelyekkel a lakók életminőségét szeretnék javítani. Ezek közé tartozik a ház egyes részeinek a felújítása, a belső falak festése, az épület faburkolatának, a kerítésnek az újrastítése, a kert rendbetétele, kerti bútorok beszerzése, valamint családi kirándulások szervezése. A

szívóznak, vagy felmosnak, ha kell. Szerencsére mindenik bentlakó olyan családi környezetből érkezett, ahol hangsúlyt fektettek arra, hogy a napi rutinteendőkbe őket is bevonják, így hozzá voltak szokva, hogy feladataik vannak – mutatott rá az otthon vezetője.

Egy kivétellel mindenik lakónak él legalább egyik szülője, van családja, amellyel telefonon mindennap beszélget, néhányan pedig online tartják a kapcsolatot szeretteikkel.

Külföldi és helyi támogatók

Érdeklődésünkre Katona Zsuzsanna elmondta, adományokból és a szülők hozzájárulásából működtetik az otthon, az állami támogatás a havi állandó költségek mindössze kilenc-tíz százalékát fedezi.

– Vannak állandó és időszakos támogatóink, az alapköltségeken kívül mindent, legyen szó felújításról, javításokról vagy éppen az elromlott kisbuszunk javításáról, kizárólag adományokból valósítunk meg. Helyi, környékbeli vállalkozók, cégek inkább időszakosan támogatnak, ha van egy adott projekt, amire éppen gyűjtünk, megszólítunk embereket, és segítenek. A külföldi támogatókra folyamatosan számíthatunk, a mezőpaniti Theresia tejfeldolgozó vállalat is állandó támogatónk, havi rendszerességgel tejtermékeket adományoz nekünk. Arra is volt már példa, hogy egy idős hölgy kétezer lejt adott éppen akkor, amikor szükségünk volt tüzfára – számolt be a gyógypedagógus.

tervek megvalósításához szükséges anyagiakat kizárólag támogatásból tudják fedezni, hiszen a hozzájárulások az alapvető szükségletekre is szűkösen elegendők.

Az adománygyűjtés keretében létrehozta egy Facebook-csoportot, az Együtt a Péter lakóotthonért! licit- és támogató csoportot, ahol elsősorban a bentlakók által készített tárgyakat, virágtartókat, kerámiákat tettek közzé, és ezekre lehet licitálni. Emellett kézműveseket is megszólítottak, általuk készített tárgyakat lehet felajánlani erre a célra. Vannak, akik úgy támogatják az otthon, hogy tárgyakat ajánlottak fel, például háztartási eszközöket, játékokat. Az idénre tervezett projektek megvalósításához négy-ötezer euróra van szükség, eddig mintegy ezret sikerült összegyűjteni – tudtuk meg az otthon vezetőjétől.

Egy újabb lakóotthon kellene

Az Úgyes Kezek Alapítvány régóta tervezi egy újabb lakóotthon építését. A nagyernyei helyszínen, ahol a Péter lakóotthon épült, két telek van, a jelenlegi szomszédságban fel lehetne húzni egy épületet. Ez egyelőre távlati terv, ugyanis nagy költségekkel jár az építkezés, az alapítvány önerőből nem tudja megvalósítani. Viszont nagy az igény rá, sokszor érdeklődnek telefonon szülők, hogy van-e szabad helyük. Az Úgyes Kezek Alapítvány nappali központjába mintegy ötven fiatal sérült jár be, közülük is kikerülne az újabb tíz lakó – jegyezte meg Katona Zsuzsanna.

Az ünnep lejártá után is készíthetünk bárányt

Rózsa Enikő

Báránycomb sütőben

A combot bevagdossuk, és hagymát, fokhagymát teszünk a résekbe. Sózzuk, borsozzuk, bedörzsöljük zsiradékkal, leöntjük 2 dl vörösborral, majd három szál rozmaringot, hat szem borókabogyót, egy egész fej fokhagymát, egy kisebb friss paprikát és egy fej sárga hagymát teszünk az edénybe. Lefóliázzuk, és egy éjszakára a hűtőszekrénybe tesszük. Másnap egy tepsit kizsírozunk, ráhelyezzük a báránycombot, és átkenjük kevés mustárral. Ráöntjük a páclevet, és 4 dl vizet adunk hozzá. 180 fokon 30 percig, majd 160 fokon egy órát pároljuk, ezt követően, az alufóliát eltávolítva, pirosra sütjük. Krumplisalátával, pürével, de natúr krumplival is fogyaszthatjuk.

Tojásos bárányhús petrezselyemzölddel

A készre sült báránycombból tetszés szerint levágunk egy darabot, vagy akár kisebb darabokra is szedhetjük. Én tűzálló edényben is készítettem, de serpenyőben is. Az edényt vékonyan kikenjük zsiradékkal, behelyezzük a bárányhúst. Négy tojást egy evőkanál tejföllel, sóval, borssal felverünk, majd ráöntjük a hútra. 180 fokon 8 perc alatt elkészül. Vagdalt zöldpetrezselyemmel jól megszórjuk, és zöldségsalátával fogyasztjuk.

Narancskrémleves

Három nagyobb narancsot a hártájától megtisztítunk és feldaraboljuk. Nyolc dkg vajot felolvasztunk, egy kisebb fej

hagymát – apróra vágva – megfonnyasztunk, hozzáadjuk a narancsdarabokat és egy megtisztított, kockára vágott krumpelit, majd sózzuk, borsozzuk, egy szelet gyömbért ráreszelünk, kevés szerecsendiót, őrölt fahéjat keverünk hozzá, és feltöltjük egy dl vízzel.

Lefedve 15 perc alatt puhára főzzük. Botmixerrel krémesítjük a levest, 3 dl tejszínt adunk hozzá, és hagyjuk, hogy egyet rotyanjon. Tálaláskor mentalevéllel és őrölt fahéjjal díszíthető.

Angol citromtorta

Hús dkg vaját 15 dkg cukorral, 3 tojással és 2 tasak vaníliás cukorral konyhai robotgéppel kidolgozunk. 24 dkg lisztet, másfél tasak sütőport, 3 evőkanál mákot összevegyítünk, hozzáadjuk a vajmas masszához. Három citrom héját belereszeljük, és hozzáadjuk egy citrom levét, majd 6 evőkanál tejet és 2 evőkanál olívaolajat. A masszát krémesre kidolgozzuk. Egy özgerinc formájú kalácstejsit kivajazunk, kilisztezzük, és beleöntjük a masszát. 160 fokon, 45 perc alatt készre sütjük. Kiborítjuk, és hagyjuk kihűlni.

12 dkg porcukrot 3 evőkanál citromlével fehéredésig keverünk, majd ráöntjük a tésztára. Kb. egy órára hideg helyre tesszük (kamra, pince). Miután megdermedt a citrommáz, szeletelhetjük. Vanília-, citromfagyalattal, citrompudinggal, citromlekvárral is fogyaszthatjuk. Nekem önmagában a legkedvesebb. Jó étvágyat kívánok!

Jól vizsgázott a távkonzultáció a gyermekellátásban

A koronavírus-járvány második hulláma alatt is biztonságban érezte a gyermekét a szülők és gondviselők többsége a Magyar Gyermekorvosok Társasága (MGYT) reprezentatív felmérése szerint. Kiderült: a válaszadók 56 százaléka vett igénybe orvosi távkonzultációt, azaz telemedicinás megoldást gyermekorvos egészségügyi problémák miatt. A kutatásban részt vevő felnőttek közel háromnegyede tudja részben vagy teljes egészében elképzelni a telemedicinát a jövőben a gyermekorvosi ellátás részeként.

A legfeljebb 18 éves gyerekeket nevelő szülők 56 százaléka vett igénybe a tavaly augusztustól az év végéig tartó időszakban orvosi távkonzultációt. Az ilyen tapasztalatot szerzők túlnyomó többsége, 85 százaléka megfelelőnek és megnyugtatónak értékelte ezt a lehetőséget a felmerült gyermekegészségügyi problémák megoldásában – egyebek közt ezt állapította meg a Magyar Gyermekorvosok Társasága reprezentatív kutatása. Erre az iskolába járás, valamint az őszi és téli

hónapokban gyakrabban jelentkező betegségek miatt elég sűrűn szükség is volt. Sokszor a tipikus felső légúti jellegű tünetek formájában felbukkanó gyermekbetegségekkel a megkérdezettek 40 százaléka fordult orvoshoz. Ugyanakkor a szülői aggodalmak többsége nem ahhoz kapcsolódott, hogy a gyerekek is elkapják az új koronavírust (30%), hanem ahhoz, hogy a gyerekek kórházba kerülhetnek (54%).

A válaszadók elenyésző töredéke, mindössze 1 százaléka választott a konzultációhoz videóhívást, a nyilvános közösségi chatplatformokon próbálkozók részaránya pedig 9 százalék volt. Ennél lényegesen többen folyamodtak elektronikus levélhez (16%), a legtöbben azonban telefonáltak: ezt tette a megkérdezettek 88 százaléka. A járvánnyal összefüggő egészségügyi eljárási rendről és intézkedésekről elég sokan tájékozódtak házi orvosuk honlapjáról vagy Facebook-oldaláról: ez a válaszadók 22 százalékára volt jellemző, bár a többség a televízióból, online hírportálokról, illetve egyéb közösségi oldalakról informálódott.

A jövőre nézve a megkérdezettek 71 százaléka tudja teljes egészében

vagy legalább részben elképzelni a gyermekorvosi ellátás részeként a telemedicinát. Az ebbe a két kategóriába tartozók 63 százaléka tartja nagyon előnyös és gyors megoldásnak az e-receptet, ám 66 százalékuk szerint adódhatnak olyan helyzetek, amelyekben a hagyományos gyermekorvos egészségügyi ellátás nem helyettesíthető távkonzultációval

„A távkonzultáció a jövőben csökkentheti az orvosi várókban feleslegesen eltöltött időt, az elpazarolt szülői szabadnapokat és az indokolatlan iskolai hiányzásokat. További jelentős hozadéka, hogy a komolyabb problémákkal érkező gyermekekre több értékes idő jut” – mondta dr. Gárdos László, a Magyar Gyermekorvosok Társaságának elnöke. A szakember örvendetesnek tartja, hogy a járványhelyzet felgyorsította a telemedicina jogi, adminisztratív és finanszírozási szabályainak megalkotását, integrálva ezt a gyermek alap- és szakellátás rendszerébe.

Dr. Gárdos László szerint a gyermekorvosokat és a betegeket egyaránt edukálni kell a távkonzultáció fontosságáról, formáiról, feltételeiről. A pandémia alatti kedvező tapasztalatokra és a releváns

tájékoztatásra építő informálás mellett jól működő külföldi példák bemutatása is hozzásegítheti a szülőket, a szakembereket és a gyermekeket ahhoz, hogy elfogadják ezt a megoldást. A szakember úgy vélte, az elfogadottság javításának egyik további nyitópillére lehet az audiovizuális távkonzultáció hétköznapi rutinná válása, bár az internet segítségével küldött képi dokumentáció már jelenleg is nagyon hasznos kiegészítője a telefonos megbeszéléseknek.

„Telemedicina nélkül korszerű egészségügyi ellátást már nem lehet elképzelni, azonban természetesen ennek is vannak korlátai. Az is érthető, hogy nagyobb az ellenállás azok körében, akik még nem próbálták ki, a tapasztaltabbak ugyanakkor jóval nyitottabbak rá” – összegezte dr. Király Balázs gyermekorvos a kutatás azon megállapítására utalva, amely szerint a távkonzultációt már használók 35 százaléka tartja teljesen megnyugtatónak ezt a megoldást, miközben azok körében csupán 13 százalék a pártolók aránya, akik még nem éltek a lehetőséggel.

Az MGYT telemedicina munkacsoportját vezető dr. Király Balázs

saját praxisában egyébként azt tapasztalja, hogy a távkonzultáció elfogadottsága a kisebb gyerekeket nevelő, tehát vélhetően fiatalabb szülőknél a magasabb. És bár a rutinos távkonzultálók könnyebben élnek ezzel a lehetőséggel, még ők is úgy gondolják, hogy vannak esetek, amikor szükség van a személyes találkozásra. Ugyanakkor a megkérdezettek 19 százaléka elképzelhetőnek tartotta, hogy a jövőben, a pandémia elmúltával nagyrészt távkonzultáción keresztül vegyen igénybe gyermekorvosi ellátást. „A telemedicinát a járvány hozta az egészségügy fókuszába, ezzel segítve a több tízéves lemaradásunk utáni technikai felzárkózást, a fejlettebb egészségügyi struktúrával rendelkező országokhoz képest is.

Fontosnak tartjuk, hogy a Covid alatti kényszer szülte változások előnyeit megtartsuk, és azokra építve egy jól szervezett, távgyógyászatra épülő egészségügyi ellátórendszert fejlesszünk a pandémia után” – emelte ki a szakember, hozzátéve: a munkacsoport célkitűzése az, hogy a szülők minél nagyobb százaléka legyen egyértelműen és határozottan elfogadó a telemedicinával a gyermekorvosi alapellátásban a járványhelyzetet követően is. (gyermekorvostarsasag.hu)

A „wittenbergi fülemile” (1.)

Szilágyi Mihály

Ha a világ Luther Márton nevét hallja, akkor vagy a hóst, vagy az eretnekét képzelem a név mögé. Mindkét félnek igaza van a maga szempontjából. De Luther nemcsak hős, vagy nemcsak eretnek volt, hanem kiváló zeneértő is. Miért fontos ez a tény? Azért, mert a zene életünk alkotóeleme. Ezért volt a zene a hét szabad művészet egyike, ugyanezért a zenei tudás a szellemi szabadság kulcsa, és a zene rejtett hatalom is. Nem véletlen, hogy énekkel indítottak forradalmakat, énekkel, indulókkal biztatták a világháborúk poklainak résztvevőit, és ugyancsak énekkel nevelték a diktatúrák polgárait. A zene nem veszítette el fontosságát, annak ellenére, hogy sokan mellékesnek tekintik.

Luther Márton, a reformátorok egyike, nem csak amolyan „szakmáját jól ismerő” szerzetes volt, hanem globálisan látta a világot. Ezért is beszélhetünk úgy róla, mint a reformáció zeneszerzőjéről.

Hogy közelebről megismerjük Luther és korát, tegyük egy életrajzi kitérőt!

1483. november 10-én született Martin Luder. Európa ekkor még a középkor életét élte, telve babonákkal, hiedelmekkel és a korszak adta lehetőségeikkel. Édesapja bányász volt.

A kis Martin Ludert Manzfelben írták be iskolába a szülei. Elképzelhetjük, milyen lehetett az oktatás egy középkori intézményben, melyről a későbbi reformátor úgy nyilatkozott, hogy az az „ördög iskolája” vagy „számáristálló” volt.

Luther György lovag képében – Lucas Cranach portréja

Ebben az – és valószínűleg nem egyedüli – iskolában valóban „beleverték” a tudást a tanulók fejébe. A későbbi Luther azonban kitűnő alanyként számított, mert verés nélkül is képes volt magába szívni a latint meg a hét szabad művészetet (köztük a zenét).

1501-ben már egyetemista Erfurtban. Apja abban reménykedett, hogy jobb sorsra érdemes fiából jogász lesz, és így megalapozza a család anyagi jövőjét. A teljes megrökönyödés akkor érte a szükebb és tágabb családot, amikor megtudták Márton nagy elhatározását, miszerint beáll szerzetesnek. Szinte hihetetlen volt, hogy az életvidám, diplomás fiatal ember hirtelen

hátat fordított az „életnek”, és a kolostori cellák csendmagányát választotta társaként. Azt azonban jó tudnunk, hogy Luthert már évek óta foglalkoztatta a szerzetesi élet gondolata.

Ma már legendának nevezik Luther Márton megtérésének történetét. Mesésett ugyanis, hogy a véndiák Luther otthonról gyalogolt Erfurt felé. Már egyórányi járóföldre volt a céljától, amikor rettenetes vihar kerekedett. Egyszer csak egy villám a közvetlen közelében csapott a földre. A légnyomás ereje, mint egy macskát, úgy vágta földhöz a fiatal embert. Márton Szent Annahoz, a bányászok védőszentjéhez kiáltott, hogy: „Szerzetes leszek!” Ez az esemény 1505. július 2-án történt, és Luther 17-én bekopogott az Ágoston-rendi Fekete kolostorba.

Kétévi szerzetesi élet után Luthert pappá szentelték 1507-ben. Ugyanebben az évben kezdte el eredeti nyelven (héberül és görögül) olvasni a Bibliát. 1512-ben teológiai doktor lett, és az erfurti egyetemen kapott tanári állást. A wittenbergi kolostor toronyszobájában érte a nagy felismerés, hogy „az igaz ember pedig hitből él” (Róma 1, 17.), nem pedig jónak ne-

vezett cselekedetek által. Ez a bibliai részlet lett a reformáció magva, ebből fejlődött ki az egyház megújításának gondolata. Fontos megjegyeznünk, hogy a jó cselekedet a lutheri összefüggésben bűnbocsánatért való váltságdíjat jelent, márpedig a bűnbocsánat nem megvásárolható.

A tudós teológusprofesszort 1514-ben Wittenberg város prédikátorává is kinevezték. Feladatát hivatásként értelmezve, híveinek lelki üdvösségével törődött. Már néhány éve szúrta Luther szemét a gyónást helyettesítő bűnbocsátó igazolványok – cédulák – árusítása. Egy bizonyos Johann Tetzel nevű szerzetes már kész reklámkampányt folytatott az anyagi haszon érdekében, és úton, útfélen hirdette jelentőségét: „amint a pénz a ládában csörren, lelked azonnal a mennybe röppen”.

Luther e tevékenység ellen többször felszólalt, de prédikációi nem bizonyultak hatékonyak az üzlet megfékezése érdekében. Emiatt drasztikus lépésre szánta magát, és 1517. október 31-én közzétette 95 tételét a templom kapuján. Az időzítés tökéletes volt, mert a halottak napja közeledtével rengetegen mentek el a templomba, így sokan olvashatták a prédikátor kiáltványát.

Maga Luther sem gondolta, hogy ezzel a bizonyos 95 tétellel mekkora kavargást okoz az egyházban. Tény, hogy nem akart szakadást és vizállyat az egyházban, hanem csak mellőzni akarta mindazt, aminek nincs bibliai alapja. Külön érdekesség, hogy a reformáció a reneszánsz és humanizmus korában kezdődött, ez a korszak pedig épp arról nevezetes, hogy visszatekint az ókori görög-római kultúra tökéletesség-

eszméjére; ugyanígy Luther is visszatekintett Jézus tanítására.

Jelen esetben már mellékes, hogy a reformációnak volt németországi anyagi vonzata is, és talán ezért lett még erőteljesebb e mozgalom – a befizetett pénzek ne vándoroljanak Rómába, hanem maradjanak német földön (a Fugger bankárdinasztia szeme bizonnyára felcsillant ezen ötlet hallatán).

Luther mozgalma egész Európában események láncolatát váltotta ki. Természetesen emiatt kiátkozták az egyházból, ami félig halálos ítélet is jelentett a tudós papnak. Szerencséjére akadtak pártfogói, akik gondoskodtak a védelméről. 1521-ben Bölcs Frigyes választófedelem elrabolta a prédikátort, hogy megóvhassa az életét. Wartburg várában György lovag néven rejtették el a világ elől. Lakhelye egy toronyszoba volt, apró ablakkal. Itt dolgozott Luther tíz nappalátéve, és mindössze ezt hét alatt német nyelvre fordította az Újszövetséget.

Az 1525-ös év különlegesnek számított, ugyanis a szerzetes Luther megházasodott, és feleségül vett egy apácát, Katharina von Borát. Csodák csodájára az esküvő után az édesapja is megszelídült, és ismét jó viszonyt ápol a házaspár pappá lett fiával. A szerzetesi életforma után minden bizonnyal nagy változást hozott Luther életében a házasság. Meg is jegyezte, hogy „az ágyban, amikor felébredek, két copfot pillantok meg, amelyeket ezelőtt nem láttam”. Az asszonnyá és hét-szeres édesanyává vált apáca pedig az akkori korban rendkívüli dolgokat vitt végbe: gazdálkodott, sört főzött a kolostor sörfőzdéjében, valamint fürdőszobát építtetett.

	1.		ÁSVÁNYI FÜSZER KÖTÉSBŐL SZABADUL	MELY HELYEN	INDÍTÉK	HUSZÁR-PARANCS	TOVÁBBÁ SZIGET (OLASZ)	JUGOSZLAV DIKTÁTOR (JOSZIP BROZ)	MENY-ASSZONY	JÓTÉKONYKODIK	KISKABÁT	FESZÍTŐ-ESZKÖZ AKKOR (FRANCIA)	SZAMÁRHANGOT HALLATÓ	A VILÁG ... (J. VERNE REGÉNYE)	MENNYEI
	FÜGGŐZÁR	A													
<i>A rejtvény fősoraiban kialakuló definíció szerzőjének neve: Thomas Dylan.</i>	A	Y													
AIR INDIA (RÖV.)			VAN ESZE ZOKOG				ROVÁTKÁKAT VÁG JÁTSZMA A BRIDZSBEN					SZÓLÓ AZ OPERÁBAN ÜLŐBÚTOR			
... MAY (IRÓ) SZÁNÓ					SZITA MŰKÖDÉS ELLENŐR-ZÉSE					KÓBOR, BOLYONGÓ VETEMÉNYES TERMÉKE				EGYENI KÉTÁRBÓ-COS HAJÓ	
EDGAR ... POE (IRÓ)	I				MINIHÍD HATALMÁBAN TARTÓ				SÉTAUTCA SZÁNDÉK- KOZÓ					A BÁRIUM VEGYJELE EGY (ANGOL)	
KONYHA- KERTI NÖVÉNY					PARANCSOLÓ ÓGÖRÖG PIAC TÉR		PÁRAI RÓMAI 101	OSZTRÁK, SPANYOLA. J. VEGYILEG SEMLEGES		PÁRATLANUL SZÉPI ÓMEGA ÉS ALFA			A TORNA LÉNYEGEI RIAD		
CSEH VÁROS			DURVA POSZTÓ KÉTSÉGBE VON				MAKRO EL- LENTÉTE EURÓPAI NÉP					KESERŰ ORVOSSÁG BÉLPOK- LOSSÁG			
ROMÁN MEGYE				FR. SZÍNÉSZ (JEAN) KANÁLLAL VESZ			DÉL-AFRIKAI TARTOMÁNY PALÁST					BILÉTA USA-BELI FOCIKAPUS			
KATOLIKUS (RÖV.)			NŐI NÉV V. AUTÓPÁLYA EBLAK				ÉGI, LÉGIÉS ANTE MERIDIEM (RÖV.)			AMA PÁRJA KÖZÉPEN BEAD!				GITÁRHŰ- ROKI ABBAN AZ IDŐBEN	
A MANGÁN VEGYJELE TÉLI SPORT			KUBAI ÍRÓ (LISANDRO) BUDAPESTI EGYETEM				...ATYA BŰNE ANGOL DI- ÁKVÁROS			ÁGYRUGÓ- ZAT REJTJEL- KULCS				EZTI ... LANTOS SEBESTYÉN (REGÓS)	
JUPITER- HOLD SZÍNÉSZ (GYULA)							...HANG (KIÁLTÁS) ÜGYNÖK			SZÓLÓ- TÁMASZ FÉL TUCAT				KÁTÉ! KIPLING FARKAS- VEZÉRE	ZACSKÓ
PÁROSAN ÉNEKEL			TE ÉS Ő KÖZEL-KE- LETI ÁLLAM		KERESZTŰL ÁLLATI FEKHELY		MORZSEJEL ÉLŐ (ANGOL)		TÉLI CSAPA- DÉK AKTA			FORMÁL A CHRISTIE REGÉNYE			
FR. REN- DEZŐ (JACQUES) HUMÁNUS				RÉSZEKRE OSZT OSZTRÁK FOLYÓ			ALARM NITROGÉN, IRIIDIUM VEGYJELE					ÁSZOK- HORDÓ NYILÁSA RÓMAI 4			
					SZTÁLIN ELŐDJE MAGAD			CÉGFELE (RÖV.) FÉLTEKEI			ZOKOG A CÉRNA PÁRJA		... RAMAZ- ZOTTI SÓHAJ		
ZEUSZ EGYIK KEDVESE			...P. CSEHOV (IRÓ) NÉVELŐ				SZÓCSATA FÉLSZI!			MESSZE JOULE (RÖV.)				OROSZ IGEN RÓMAI 500	
L.N.J.	C											TÁBORNOK XVIII. SZ. (ANDRÁS)			

Április 15-i rejtvényünk megfejtése: **Kötelességeid egyénként mindig az összesség jogaiból származnak.**

SALE

20%

KEDVEZMÉNY

NAPSZEMÜVEGEKRE

DORA OPTICS

MAROSVÁSÁRHELY (KÖZPONT)
P-ța Mărășești, nr. 21.
0733 533 976

MAROSVÁSÁRHELY (TUDOR)
B-dul 1 Dec. 1918, nr. 126.
0755 088 379

SZÁSZRÉGEN (CARDINAL)
Str. Cardinal Alexandru Todea, nr. 25/A
0728 908 856

MEDGYES
Str. Pompierilor nr. 4.
0735 830 678

NYÁRÁDSZEREDA
Str. Pompierilor, nr. 1.
0733 553 973

DICSŐSZENTMÁRTON
Str. Victoriei, nr. 21.
0736 386 353

SZÁSZRÉGEN (LIBERTĂȚII)
B-dul Libertății 12/2
0733 553 971

MAROSLUDAS
Str. B-dul 1 Dec. 1918, nr. 7.
0735 786 853

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

HÍRADÓ

MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A képeken látható termékek csak szerezhető jellegűek.

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

therezia smântână fermentată rețetă

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	hidegtálak készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
• Rendőrség	- 0265/202-305	- vidék	- 0265/929
• SMURD (betegekkel		• Delgaz Grid	- 0265/200-928
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110		- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:		• Aquaserv:	
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
Marosvásárhelyi		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- központ	- 0265/208-800
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 08008 208-888
otlhongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Optika-Optofarm		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
- 0265/212-304		(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
- 0265/312 436		Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
- 0265/250-120			- 0744-282-710
- 0265/263 351		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Marmed	- 0265/250-344	koszorúk	- 0745-606-269
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0729-024-380	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
Labor	- 0751-114-307		- 0265/262-907
e-mail: marmed@marmed.ro,			
www.marmed.ro			
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.